

ადამიანური ინტელექტის მეთოდი

ხელოვნური ინტელექტი იძლევა **პასუხებს**.
ჩვენ ბავშვებს ვასწავლით **აზროვნებას**.

მანიფესტი პედაგოგებისთვის ხელოვნური
ინტელექტის ეპოქაში.

დამფუძნებელი დოკუმენტი

ეს მანიფესტი არის „ადამიანური ინტელექტის მეთოდის“ დამფუძნებელი დოკუმენტი — საგანმანათლებლო ჩარჩო ხელოვნური ინტელექტის ეპოქაში სწავლისა და სწავლებისთვის. ის განკუთვნილია პედაგოგებისთვის, სკოლის ლიდერებისთვის და ყველასთვის, ვინც პასუხისმგებელია მოზარდის გონების ჩამოყალიბებაზე.

მისი გაზიარება, ციტირება და საკლასო ოთახებში გამოყენება ნებადართულია ავტორის მითითებით (ატრიბუციით). მეთოდზე დაფუძნებული კომერციული ადაპტაცია, სერტიფიცირება ან ტრენინგ-პროგრამები საჭიროებს წერილობით შეთანხმებას.

პირველი გამოცემა · 2026 · სოფიკო ბიგვავა · ყველა უფლება დაცულია

მათთვის, ვის ხელშიც მოზარდის გონებაა.

ეს მანიფესტი დაწერილია მასწავლებლებისთვის, სკოლის ლიდერებისთვის, მშობლებისთვის და ყველასთვის, ვინც პასუხისმგებელია მოზარდის გონების ჩამოყალიბებაზე ხელოვნური ინტელექტის ეპოქაში.

ეს არ არის პოლიტიკის დოკუმენტი. ეს არ არის კვლევითი ნაშრომი. ეს არ არის გზამკვლევი ხელოვნური ინტელექტის ინსტრუმენტების შესახებ.

ეს არის პოზიცია — და ამ პოზიციაზე აგებული მეთოდი. ის ამტკიცებს, რომ ხელოვნურ ინტელექტს არ დაუნგრევია განათლება; მან უბრალოდ გამოააშკარავა, სად იყო განათლება ისედაც სუსტი. და ის სთავაზობს მასწავლებლებს კონკრეტულ გზას სწავლების ხელახლა დასაპროექტებლად, რათა ბავშვის აზროვნება დარჩეს თვალსაჩინო, დასაცავი და მისი საკუთარი.

წაიკითხეთ ნელა. IV ნაწილში მოცემული ხუთი პრინციპი და V ნაწილში აღწერილი გარდაქმნილი დაგალება გამიზნულია რეალურ საკლასო ოთახებში გამოსაყენებლად და არა მხოლოდ ფურცელზე აღსაფრთოვანებლად.

თუ ამ მანიფესტის რომელიმე ნაწილი ეხმიანება იმას, რასაც თქვენ უკვე გრძნობთ, მისი ფინალური ნაწილი შეიცავს მოწვევას.

— ს. ბ.

სარჩევი

არგუმენტი ექვს ნაწილად.

ნაწ. I	არასწორი დისკუსია
ნაწ. II	რა გამოააშკარავა სინამდვილეში ხელოვნურმა ინტელექტმა
ნაწ. III	რა უნდა დარჩეს ადამიანური შვიდი უნარი
ნაწ. IV	როგორ უნდა შეიცვალოს სწავლა ხუთი პრინციპი
ნაწ. V	დავალების ხელახალი აგება მარი კიური · 20-წუთიანი ვერსია
ნაწ. VI	მოწვევა

ნაწილი I

არასწორი დისკუსია

ხელოვნური ინტელექტის შესახებ დისკუსია
განათლებაში ზედაპირული გახდა. სიღრმე
სხვაგან არის.

დისკუსია ხელოვნური ინტელექტის შესახებ განათლებაში ზედაპირული და ვიწრო გახდა. ის ორ ბრტყელ პოზიციამდე დავიდა: აკრძალეთ, რადგან ბავშვები ითაღლითებენ. ან მიიღეთ, რადგან ეს მომავალია. ორივე პოზიცია პასუხისმგებლიანად ჟღერს. თუმცა არცერთი არ არის ასეთი.

რეალური კითხვა ის კი არ არის, იყენებს თუ არა ბავშვი ხელოვნურ ინტელექტს. რეალური კითხვაა: **რჩება თუ არა ბავშვი საკუთარი აზროვნების ავტორად?**

ჩვენ ვსაუბრობთ პლაგიატზე, მაგრამ არა თავად აზროვნებაზე. ინსტრუმენტებზე, მაგრამ არა განვითარებაზე. ეფექტიანობაზე, მაგრამ არა გაზრდაზე. პასუხებზე, მაგრამ არა კითხვებზე. კონტროლზე, მაგრამ არა ნდობაზე. ხელოვნური ინტელექტის პოლიტიკაზე, მაგრამ არა სწავლის ადამიანურ კულტურაზე.

აი, რატომ არის ეს დისკუსია დამქანცველი და რატომ ვერ მივყავართ არსად. ის არასწორ ღერძზეა აგებული. კრიზისი ის კი არ არის, რომ ბავშვებს ახლა შეუძლიათ პასუხები მანქანისგან მიიღონ. კრიზისი ისაა, რომ დიდი ხნის განმავლობაში განათლების დიდი ნაწილი ისედაც პასუხების გენერირების გარშემო იყო აგებული — და არა აზროვნების განვითარებაზე.

ეს რომ ასე არ ყოფილიყო, ხელოვნური ინტელექტი ასეთი საფრთხე არ იქნებოდა. ბავშვი, რომელსაც აზროვნება ასწავლეს, ამ უნარს ჩატბოტის გამოჩენისთანავე არ კარგავს. ბავშვს კი, ვისაც მხოლოდ სწორი პასუხის მიწოდება ასწავლეს, დასაცავი არაფერი აქვს.

ხელოვნურ ინტელექტს
არ დაუნგრევია
განათლება.
მან გამოააშკარავა,
სად იყო ის ისედაც
სუსტი.

და ამას დიდი მნიშვნელობა აქვს, რადგან ეს ცვლის იმას, თუ რის გამოსწორებას გვთხოვენ სინამდვილეში. თუ ხელოვნურმა ინტელექტმა მხოლოდ პლაგიატის შესაძლებლობა შემოიტანა, საკმარისი იქნებოდა მის წინააღმდეგ ბრძოლა. მაგრამ თუ მან გამოააშკარავა, რომ განათლების მნიშვნელოვანი ნაწილი არ ცდილობს აზროვნების სწავლებას, მაშინ ჩვენ ვცდილობთ მცდარი პრობლემის გადაჭრას.

დისკუსია ხელოვნური ინტელექტისა და განათლების შესახებ უნდა გადავიდეს უფრო ღრმა კითხვაზე: *როგორ ჩამოვყალიბოთ ბავშვის გონება ისე, რომ ის დარჩეს მისი საკუთარი — მაშინ, როცა მის გვერდით სტოვს მანქანა, რომელიც ნებისმიერ პასუხს იძლევა?*

ნანილი II

რა გამოააშკარავა სინამდვილეში ხელოვნურმა ინტელექტმა

დაცული გვერდი არ ნიშნავს, რომ უკან
აზროვნება იდგა.

ხანგრძლივად განათლება ეყრდნობოდა ერთ ფარულ ვარაუდს: თუ ბავშვი ერთ გვერდს წერდა ესეც, რამდენიმე საათი მუშაობდა, ან ბოლომდე ავსებდა დავალებას — ეს ნიშნავდა, რომ მისმა გონებამ რაღაც აზროვნება გასცა.

ეს ვარაუდი მუშაობდა, რადგან ხელით წერა, წყაროების კითხვა, ფორმულირება და გადახედვა მართლაც მოითხოვდა კოგნიტურ ძალისხმევას. გვერდი იყო *აზროვნების ირიბი ინდიკატორი*. ბავშვი ისე ვერ ჩააბარებდა გამართულ წერილობით ნამუშევარს, რომ თავის გონებას არ შეეხო.

დღეს ეს ვარაუდი დაიშალა. ბავშვს შეუძლია ერთ წუთში მიიღოს გამართული, რეფერენტული, კარგად აგებული ტექსტი, რომელშიც მისმა გონებამ მონაწილეობა საერთოდ არ მიიღო. ფურცელი საგსეა. გონება ხელუხლებელია. *დავალება აღარაფერს ზომავს.*

*ხელოვნურმა ინტელექტმა გატეხა ის **საფარი**, რომელიც აქამდე ფარავდა იმას, რომ განათლების მნიშვნელოვანი ნაწილი არ ცდილობდა აზროვნებას — ის უბრალოდ ცდილობდა გვერდის შევსებას.*

ჩვენ ვცდილობდით პროცესის შეფასებას პროდუქტის მეშვეობით. ეს მუშაობდა, რადგან ერთის გენერირება მეორის გარეშე შეუძლებელი იყო. ახლა შესაძლებელია. ბავშვებს, რომლებსაც აზროვნება

ისწავლეს, AI მათ უნარს არ ათმევეს — ის უბრალოდ ხდება მათი ხელის ერთი ინსტრუმენტი. ბავშვებს კი, რომლებსაც მხოლოდ მიწოდება ისწავლეს, არაფერი რჩება.

ნაწილი III

რა უნდა დარჩეს ადამიანური

შვიდი უნარი, რომელიც ბავშვს უნდა
შემოვუნარჩუნოთ ხელოვნური ინტელექტის
ეპოქაში.

თუ ჩვენ ბავშვებს ვუსწავლით სამყაროში ცხოვრებას, რომელშიც პასუხები მომენტალური და სავსე იქნება, მაშინ უნდა გავარკვიოთ, რომელი უნარები რჩება მათი საკუთარი — ისეთი, რომელიც მათ უნდა შემოვუნარჩუნოთ, განვუვითაროთ და დავიცვათ.

ეს არ არის უნარების სრული სია. ეს არის ის შვიდი, რომელიც ხელოვნური ინტელექტი არ ვითარდება მათ ნაცვლად — და რომელიც კარგავს ბავშვი, თუ ისინი მანქანას გადასცეს.

I დაკვირვება — *Observation*

უნარი, შეჩერდე და დაინახო, რა არის რეალურად შენ წინ — სანამ კატეგორიზაცია მოხდება, სანამ პასუხი მოვა, სანამ მანქანას შეეკითხები. დაკვირვება არის გონების პირველი ნაბიჯი. AI არ აკვირდება — ის უპასუხებს.

II კითხვის დასმა — *Questioning*

უნარი, ჰკითხო კონკრეტული რამ, რომელიც ჯერ არ გაქვს. არა „რა არის X“, არამედ „რატომ მგონია, რომ X-ი ასე მუშაობს — და ვამოწმებ თუ არა ამას?“ AI უპასუხებს ნებისმიერ კითხვას, მაგრამ *ნამდვილი კითხვის დასმა* ბავშვის გონებაშია.

III დამახსოვრება — *Remembering*

არა მექანიკური დასწავლა, არამედ ცოდნის შენახვა საკუთარ გონებაში ისე, რომ ის ხელმისაწვდომი იყოს — როდესაც კავშირები იქმნება, როდესაც ანალოგია სჭირდება, როდესაც ეჭვი ჩნდება. დამახსოვრების გარეშე გონებას არ აქვს მასალა, რომელზეც აიგება ფიქრი.

IV ახსნა — *Explanation*

უნარი, საკუთარი სიტყვებით ახსნა, რას ფიქრობ და რატომ. ეს ცხადყოფს, ნამდვილად გაიგე თუ უბრალოდ აიღე. ბავშვი, რომელსაც ვერ ხსნის, არ ფლობს. AI-ს ვერავის ვერ უხსნი, რადგან ის შენი გონების შემცველი არ არის.

V ეჭვი — *Doubt*

უნარი, შეაჩერო საკუთარი თავი და თქვა: „რას გამოწმებ? რას ვუშვებ? სად შემიძლია ვცდები?“ ეჭვი არ არის ცინიზმი. ეჭვი არის გონების სიფხიზლე. AI არასოდეს ეჭვობს თავის პასუხებში — ეს უნდა გააკეთოს ბავშვმა.

VI შედარება — *Comparison*

უნარი, ერთდროულად დაიჭირო ორი იდეა, ორი წყარო, ორი ინტერპრეტაცია — და თვალყური ადევნო, რომელი მუშაობს ამ კონკრეტულ შემთხვევაში, რომელი არ მუშაობს. შედარების გარეშე გონებას აქვს მხოლოდ ერთი ვერსია სამყაროსი.

VII არჩევანი და პასუხისმგებლობა — *Choice & Responsibility*

უნარი, არჩევანი გააკეთო — და მისი პასუხისმგებლობა შენ აიღო. AI-ს შეუძლია ხელი შემოგართვას ვარიანტი, მაგრამ ვერავინ ვერ აიღებს შენი ცხოვრების არჩევანის სიმძიმეს მის ნაცვლად. ბავშვი, რომელიც არჩევანის გაკეთებას ვერ ისწავლის, ვერ გახდება სრულფასოვანი ზრდასრული.

ეს შვიდი უნარი ერთობლივად აყალიბებენ იმას, რასაც მე ვუწოდებ *ადამიანურ ინტელექტს* — გონების შრე, რომელიც ხელოვნური ინტელექტის გვერდით უნდა დარჩეს ფხიზლად, ცოცხლად, საკუთრად. ისინი არ ვითარდებიან თავისთავად. ისინი ვითარდებიან მხოლოდ მაშინ, როცა სწავლა ისეა აგებული, რომ მათ მოითხოვს.

ნაწილი IV

როგორ უნდა შეიცვალოს სწავლა

ხუთი პრინციპი სწავლების ხელახლა
დაპროექტებისთვის ხელოვნური ინტელექტის
ეპოქაში.

ეს ხუთი პრინციპი არის გადასვლა იდეიდან პრაქტიკაში. ისინი არ მოითხოვენ ახალ კურიკულუმს ან ახალ ტექნოლოგიას. ისინი მოითხოვენ ერთ რამეს: დავალების სტრუქტურის შეცვლას ისე, რომ ბავშვის აზროვნება ხელახლა გახდეს ხილული.

1 *აზროვნება უნდა იყოს ხილული — Thinking Must Become Visible*

თუ აზროვნება ხილული არ არის, არც დასაცავია. სკოლები აფასებენ პრიალა საბოლოო პროდუქტს — ესეც, ანგარიშს, პასუხს — და ვერც კი ხედავენ, რომელი ნაბიჯი იყო ბავშვის და რომელი მანქანის. პრინციპი ცვლის ღერძს: შეფასების მთავარი ობიექტი არის *აზროვნების კვალი*, და არა მისი საბოლოო კვალდაკარგვა.

2 *ბავშვს უნდა ჰქონდეს დრო, სანამ მანქანას შეეხება — The Mind Must Move First*

ნებისმიერი ტექნოლოგიური ხელსაწყოც გახსნამდე, 5 წუთის განმავლობაში საკუთარი აზრებით მუშაობა და მათი ჩაწერა მთლიანად ცვლის დავალების ხასიათს. ეს აფიქსირებს საწყის წერტილს, რომელიც მხოლოდ მოსწავლეს ეკუთვნის. პროცესმა უნდა დატოვოს კვალი, სანამ საბოლოო პროდუქტი შეიქმნება.

3 *AI უნდა იყოს ხილული და არა მალული — AI Must Be Visible, Not Hidden*

თანამედროვე სკოლების თავდაცვითი პოლიტიკა (რა არის აკრძალული ან ნებადართული) არ არის საკმარისი კულტურის შესაცვლელად. მასწავლებლებმა უნდა შეწყვიტონ კითხვის დასმა:

„გამოიყენე თუ არა ხელოვნური ინტელექტი?“ — ეს კითხვა მხოლოდ ტყუილს ბადებს. ნაცვლად ამისა, უნდა დაისვას კითხვა: „როგორ გამოიყენე იგი?“

4 მსჯელობის აუთსორსინგი დაუშვებელია — *Judgment Cannot Be Outsourced*

მოსწავლეს შეუძლია გამოიყენოს AI მხარდასაჭერად, მაგრამ მას არ აქვს უფლება მანქანას გადააბაროს საკუთარი კრიტიკული მსჯელობა. AI-ს შეუძლია მასალის გენერირება, მაგრამ ადამიანმა უნდა აირჩიოს, რა დატოვოს, რა უარყოს და რა პოზიცია დაიცვას.

5 მასწავლებელი ხდება აზროვნების არქიტექტორი — *The Teacher Becomes the Architect of Thinking*

ეს მიდგომა მასწავლებლის როლს კი არ ასუსტებს, არამედ ამაღლებს მას. ტექნოლოგიებს შეუძლიათ ტესტების შემოწმება და სტანდარტული უკუკავშირის გაცემა. მაგრამ მანქანას არ შეუძლია იმ პირობების პროექტირება, რომელშიც ახალგაზრდა გონება ვითარდება. მასწავლებელი ქმნის გარემოს, სადაც ბავშვის გონება ხილვადი ხდება.

მიზანი არ არის
დავალებების
ხელოვნური
ინტელექტისგან დაცვა.
მიზანი არის
აზროვნების
გარდაუვალობა.

ნაწილი V

დავალების ხელახალი აგება

მარი კიური · ერთი დავალების სრული
ტრანსფორმაცია · ხუთი ეტაპი

ძველი დავალება

„დაწერეთ 500-სიტყვიანი ესე მარი კიურის შესახებ. განიხილეთ მისი ცხოვრება, აღმოჩენები და წვლილი მეცნიერებაში. ვადა: პარასკევი.“

ძველ სამყაროში ესეს დაწერა მოითხოვდა კოგნიტურ ძალისხმევას, ამიტომ პროდუქტი აზროვნების ირიბი ინდიკატორი იყო. დღეს მოსწავლეს შეუძლია ეს მოთხოვნა ჩატბოტში ჩასვას, ერთ წუთში მიიღოს გამართული ტექსტი, შეიტანოს მცირე კოსმეტიკური ცვლილებები და ჩააბაროს. *ფურცელი სავსეა, გონება — ხელუხლებელი. დავალება აღარაფერს ზომავს.*

ახალი დავალება — „მარი კიური: დაცული ინტერპრეტაცია“

ტექსტი იგივეა, თემა იგივე — დიზაინია განსხვავებული. მოსწავლემ უნდა აირჩიოს მარი კიურის ცხოვრებიდან ერთი კონკრეტული გადაწყვეტილება, რომელმაც ნამდვილი სიმამაცე მოითხოვა. უნდა ახსნას, რატომ იყო ეს რთული, რა ალტერნატივები არსებობდა და რას ამბობს ეს სამეცნიერო სიმამაცის ბუნებაზე.

ნამუშევარი ბარდება ხუთ ეტაპად — *აზროვნების კვალი.*

ეტაპი 1 · ხელსაწყობამდე

პირველი აზროვნება

მოსწავლე 10 წუთს ატარებს ინტერნეტისა და AI-ს გარეშე. ის საკუთარი სიტყვებით პასუხობს: რა იცის მარი კიურის შესახებ (თუნდაც „თითქმის არაფერი“), რა ასოცირდება მეცნიერულ

სიმამაცესთან, რისი გარკვევა სურს. ფასდება პატიოსნება, არა ფაქტობრივი სიზუსტე. ეს არის საკუთარი გონების ტერიტორიის მონიშვნა.

ეტაპი 2 · გამჭვირვალედ

დიალოგი AI-სთან

მოსწავლე ხსნის AI-ს, მაგრამ არა ტექსტის დასაწერად — არამედ მასთან სააზროვნოდ. ის ავალებს მანქანას: შესთავაზოს სიმამაცის სამი მომენტი კიურის ცხოვრებიდან, გაუკრიტიკოს საკუთარი პირველი იდეა, ან აჩვენოს, რა არის ხშირად რომანტიზებული მის ბიოგრაფიაში. მოსწავლე სამუშაო ჟურნალში აკოპირებს გამოყენებულ პრობლემებს და მოკლე ჩანაწერს იმის შესახებ, თუ რა მისცა მას თითოეულმა პასუხმა.

ეტაპი 3 · ადამიანური მსჯელობა

გადამოწმება

მოსწავლე იღებს AI-სგან მიღებულ ერთ კონკრეტულ ფაქტობრივ მტკიცებულებას (თარიღს, ციტატას, მოვლენას) და ამოწმებს მას დამოუკიდებელ წყაროში — წიგნი, ენციკლოპედია, დოკუმენტური ფილმი, არა ისევე AI. ის წერს მოკლე აბზაცს იმის შესახებ, თუ რა გადამოწმდა და დადასტურდა თუ არა ფაქტი.

ეტაპი 4 · არგუმენტი

საბოლოო ინტერპრეტაცია

მხოლოდ ახლა იწერება ესე. ეს არ არის ბიოგრაფიის შეჯამება, არამედ *არგუმენტირებული პოზიცია*. მოსწავლე განმარტავს თავის არჩევანს და აჩვენებს, რა დატოვა ან უარყო საკუთარი პირველი აზროვნებიდან და AI-ს რჩევებიდან.

ეტაპი 5 · ავთენტურობა

ზეპირი დაცვა

მოსწავლე 2 წუთის განმავლობაში, ჩანაწერების გარეშე, კლასის ან მასწავლებლის წინაშე პასუხობს ხუთ კითხვას: რა იყო პირველი აზრი, რა შეიცვალა მსჯელობაში, რა გადამოწმდა, რა დარჩა გაურკვეველი და რა არის მისი საბოლოო პოზიციის მთავარი კონტრარგუმენტი. მოსწავლე, რომელმაც თავად გაიარა ეს გზა, მარტივად უმკლავდება ამას. ფალსიფიკაცია 2 წუთში ვლინდება.

ნაწილი V • შეფასების ფილოსოფია

რას აფასებს მასწავლებელი რეალურად?

ახალ სასწავლო მოდელში რადიკალურად იცვლება შეფასების სისტემა და წონები:

15% ეტაპი 1 • პირველი აზროვნება

20% ეტაპი 2 • დიალოგი AI-სთან

15% ეტაპი 3 • გადამოწმება

30% ეტაპი 4 • საბოლოო ინტერპრეტაცია

20% ეტაპი 5 • ზეპირი დაცვა

საბოლოო პრიალა პროდუქტი შეფასების მხოლოდ **30%-ს** შეადგენს. დანარჩენი **70%** მოდის აზროვნების კვალზე.

სტუდენტი, რომელიც მხოლოდ იდეალურ ესეს ჩააბარებს პროცესის გარეშე, მაქსიმუმ 30 ქულას მიიღებს. სისტემა იწყებს არა მზა მასალის, არამედ იმ ადამიანური უნარების დაჯილდოებას, რომლებიც ამ მასალის უკან დგას.

მეთოდის უნივერსალურობა

მარი კიურის მაგალითი მხოლოდ ილუსტრაციაა. ეს სტრუქტურა ზოგადია და თავსებადია ნებისმიერ სასკოლო საგანთან. ფორმულა უცვლელია: *AI-მდე (დამოუკიდებლად) → AI-სთან ერთად (გამჭვირვალედ) → AI-ს შემდეგ (ადამიანური მსჯელობა) → საბოლოო ნამუშევარი → ზეპირი დაცვა*. ეს არის სწავლის პორტატული ფორმა, რომელიც ცვლის დავალების დიზაინს — ხოლო შეცვლილი დავალება ცვლის ბავშვს.

მეთოდის ორი ფორმა

სრული ვერსია (The Full Version) ცვლის დავალებას. იგი განკუთვნილია დიდი ესეების, პროექტების ან სასწავლო მოდულების სრული რედიზაინისთვის. პროცესი გრძელდება დღეები ან კვირები, მოიცავს ხუთივე ეტაპს და სრულდება ზეპირი დაცვით.

20-წუთიანი ვერსია (The 20-Minute Version) ცვლის კონკრეტულ დღეს. ეს არის ყოველდღიური პრაქტიკა, რომელიც მარტივად თავსდება ერთ საგაკვეთილო საათში. კვირაში ორჯერ მისი გამოყენება რამდენიმე კვირის განმავლობაში სრულიად ცვლის კლასის სააზროვნო ჩვევებს. დროითი სტრუქტურა: 5 წთ — პირველი აზროვნება, 5 წთ — AI ან წყაროების შედარება, 5 წთ — ერთი ფაქტის გადამოწმება, 3 წთ — კრიტიკული მსჯელობის ერთი წინადადება, 2 წთ — ერთი მოსწავლის ხმა.

ნანი VI

მოწვევა

სამი კონკრეტული ნაბიჯი, რომელიც დღეს უნდა
გადადგათ.

ეს მანიფესტი დაიწერა არა იმიტომ, რომ მე მზა პასუხები მაქვს — არამედ იმიტომ, რომ კითხვები გახდა კრიტიკულად გადაუდებელი.

რა დაემართება განათლებას, როდესაც პასუხები მომენტალური გახდება? რა დაემართებათ ბავშვებს, როცა ნამუშევრის შექმნა სააზროვნო მოქმედების გარეშე იქნება შესაძლებელი?

ჩემი პოზიცია ეყრდნობა მრავალწლიან პრაქტიკას სამეცნიერო მუშაობაში, სადაც ვაკვირდები ბავშვების გონების გამოფხიზლებას — ასევე მშობლების შიშებსა და მასწავლებლების პროფესიულ კრიზისს. მე თავად ვმუშაობ AI-სთან ყოველდღიურად და კარგად ვიცი მისი ძალა და შეზღუდვები.

მე არ ვარ ტექნოლოგიის წინააღმდეგ. მე არ მსურს ბავშვების იზოლირება AI-სგან. ჩემი მიზანია დაიცვა ბავშვის გონების ის ნაწილი, რომელიც ფხიზლად უნდა დარჩეს მანქანასთან მუშაობისას. ეს არის ადამიანური და არა ტექნოლოგიური პროექტი.

სისტემურ ცვლილებებს ნუ დაელოდებით. დაიწყეთ დღეს.

1

აიღეთ ერთი დავალება

აიღეთ მხოლოდ ერთი მიმდინარე დავალება და ჰკითხეთ საკუთარ თავს: *სად არის აქ ბავშვის აზროვნება ხილვადი?* თუ პასუხია „არსად“, შეცვალეთ მისი დიზაინი — თუნდაც მხოლოდ 5-წუთიანი დამოუკიდებელი აზროვნების ეტაპის დამატებით.

2

სცადეთ 20-წუთიანი ვერსია

გამოიყენეთ იგი კვირაში ორჯერ ნებისმიერ საგანში, რათა ოთახში ნამდვილი აზროვნების ხმა დაბრუნდეს. სამი კვირის შემდეგ თქვენ თავად დაინახავთ ცვლილებას.

3

შეუერთდით დამფუძნებელ ლაბორატორიას

მე ვხსნი პრაქტიკულ სამუშაო წრეს პედაგოგებისთვის, რომლებსაც არ სურთ იყვნენ AI-პოლიციელები — არამედ სურთ გახდნენ *აზროვნების არქიტექტორები*. ლაბორატორია იმუშავებს რეალურ კლასებში მეთოდის გამოსაცდელად, ქეისების შესაგროვებლად და პროტოკოლების დასახვეწად.

მთავარი გზავნილი

ხელოვნური
ინტელექტი იძლევა
პასუხებს.
ჩვენ ბავშვებს
ვასწავლით
აზროვნებას.

ავტორის შესახებ

სოფიკო ბიგვავა

„ადამიანური ინტელექტის მეთოდის“ (*The Human Intelligence Method*) ავტორი. 2016 წლის ივნისიდან არის თბილისში მდებარე ინტერაქციული სამეცნიერო მუზეუმის — „ექსპერიმენტორიუმის“ — დამფუძნებელი გუნდის წევრი და დღევანდელი გენერალური დირექტორი. თითქმის ათი წელია, ქმნის საგანმანათლებლო გამოცდილებებს ბავშვებისთვის და უყურებს, როგორ ვითარდება მათი აზროვნება. ასევე არის საერთაშორისო მოძრაობის „გოგონები, რომლებიც ცვლიან სამყაროს“ (*Girls Who Change the World*) დამფუძნებელი.

უფლებები და პლატფორმა

მანიფესტის პირველი გამოცემა თარიღდება 2026 წლით. საავტორო უფლებები დაცულია. მასწავლებლებს აქვთ უფლება თავისუფლად გააზიარონ, დააციტირონ და გამოიყენონ ეს ტექსტი კლასებში ავტორის მითითებით. კომერციული ადაპტაცია, ტრენინგები ან სერტიფიცირება საჭიროებს წერილობით შეთანხმებას.

HUMANINTELLIGENCEMETHOD.ORG · 2026